Proiectarea Algoritmilor

Curs 10 – Arbori minimi de acoperire

Bibliografie

- http://monalisa.cacr.caltech.edu/monalisa__Service_Applications_ _Monitoring_VRVS.html
- [2] http://www.cobblestoneconcepts.com/ucgis2summer2002/guo/guo.html
- [3] Giumale Introducere in Analiza Algoritmilor cap. 5.5
- [4] R. Sedgewick, K Wayne curs de algoritmi Princeton 2007 www.cs.princeton.edu/~rs/AlgsDS07/ 01UnionFind si 14MST
- [5] http://www.pui.ch/phred/automated_tag_clustering/
- [6] Cormen Introducere în Algoritmi cap. Arbori de acoperire minimi

Planul cursului

- Arbori minimi de acoperire:
  - Definiţie;
  - Utilizare;
  - Algoritmi.
- Operaţii cu mulţimi disjuncte:
  - Structuri de date pentru reprezentarea mulţimilor disjuncte;
  - Algoritmi pentru reuniune şi căutare;
  - Calcul de complexitate.

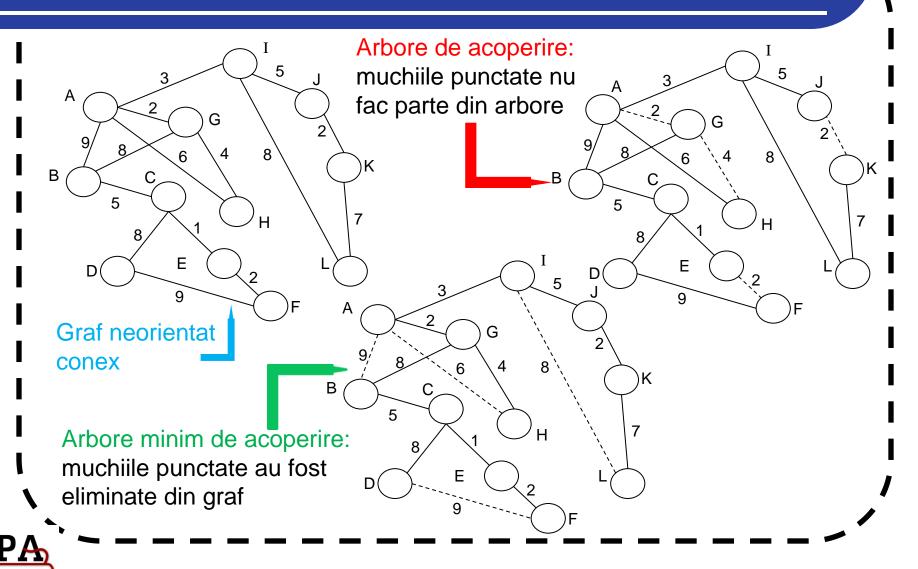

Arbori minimi de acoperire – Definiții

- Fie G = (V,E) graf neorientat şi conex, iar w: E → ℜ o funcţie de cost (w(u,v) = costul muchiei (u,v)).
- Definiție: Un arbore liber al lui G este un graf neorientat conex și aciclic Arb = (V',E'); V' ⊆ V, E' ⊆ E. Costul arborelui este: C(Arb) = Σ w(e), e ∈ E'.
- Definiție: Un arbore liber se numește arbore de acoperire dacă V' = V.
- Definiție: Un arbore de acoperire (Arb) se numește arbore minim de acoperire (notăm AMA) dacă Arb ∈
   ARB(G) a.î. C(Arb) = min{C(Arb') | Arb' ∈ ARB(G)}.

Exemple

Utilizări

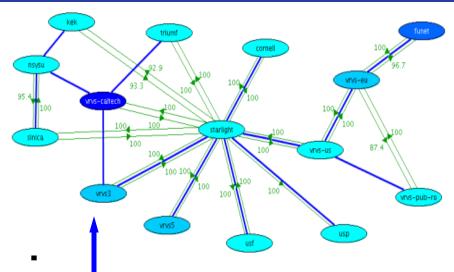
- Proiectarea rețelelor:
  - Electrice, calculatoare, drumuri.

Clustering.

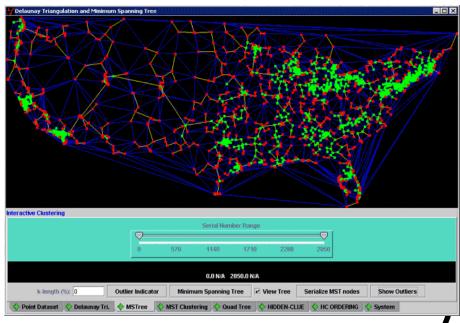
 Algoritmi de aproximare pentru probleme NP-complete.

Exemple de utilizare

MonALISA - Arborele minim de acoperire al conexiunilor si calitatea conexiunilor peer-to-peer pentru un set de relee VRVS (caltech) [1]

Arbore minim de acoperire pentru cca 2850 de orașe din USA [2]

AMA – Definiții (II)

- Definiție: Fie A ⊆ E o mulțime de muchii ale unui graf G = (V,E) și (S,V-S) o partiționare a lui V. Partiționarea respectă mulțimea A dacă ∄ e ∈ A care taie frontiera dintre S și V-S (∀ (u,v) ∈ A → u,v ∈ S sau u,v ∈ V-S).
- Definiție: Fie A ⊆ E' o mulțime de muchii ale unui AMA Arb = (V,E') al grafului G = (V,E), iar e ∈ E o muchie oarecare din G. Muchia e este sigură în raport cu A dacă mulțimea A ∪ {e} face parte dintr-un AMA al lui G.

AMA – Teoremă

Teorema 5.23: Fie A o mulţime de muchii ale unui AMA al grafului
 G = (V,E). Fie (S,V-S) o partiţionare care respectă A, iar (u,v) ∈ E o muchie care taie frontiera dintre S şi V-S a.î.

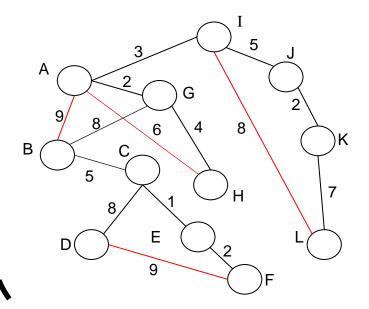
 $w(u,v) = min\{w(x,y) \mid (x,y) \in E \text{ si } (x \in S, y \in V-S) \text{ sau } (x \in V-S, y \in S)\}$ Muchia (u,v) este sigură in raport cu A.

- Dem (Reducere la absurd):
  - pp (u,v) nu e muchie sigură.
  - (I) → ∃ AMA Arb' = (V,E'), a.î. A ⊆ E'. Pp (u,v) ∉ Arb'
  - În Arb' ∃ cale u..v → ∃ (x,y) ∈ u..v care taie partiţionarea şi (x,y) ∈ Arb'
  - (x,y) ∉A, (u,v) ∉ A pt. că partiționarea respectă A, iar w(u,v) ≤ w(x,y) (I)
  - Dacă în Arb' eliminăm (x,y) şi adăugăm (u,v) → Arb" = (V,E"), E" = E' {(x,y)} + {(u,v)}
  - C(Arb") ≤ C(Arb'), Arb' AMA → C(Arb') = C(Arb") → Arb" AMA → (u,v)
     muchie sigură.

Proprietăți (I)

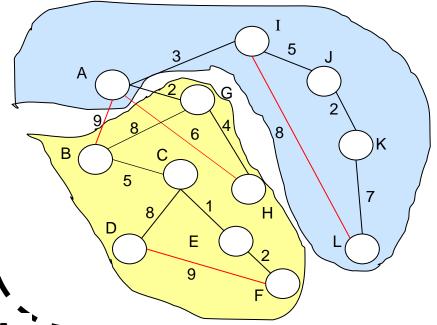
I G = (V,E), C = (V',E') – ciclu în G; e ∈ E' l a.î. w(e) = max $\{w(e') \mid e' \in E'\} => e \not\in$ I Arb(G) unde Arb(G) = AMA în G.

- Dem (Reducere la absurd): Pp e ∈ Arb(G).
- Eliminând e din Arb(G) $\rightarrow$ 2 mulțimi de muchii: S₁, S₂.
- e $\in$ E' (ciclu) $\rightarrow$ $\exists$ e' $\in$ E', w(e) > w(e') a.î. un capăt din e' este în S₁ și celalalt în S₂.
- Arb(G) e + e' = arbore de acoperire.
- Cost(Arb(G) w(e) + w(e') < Cost(Arb(G))
   => Arb(G) nu este arbore minim.

Proprietăți (II)

- •Dem (Reducere la absurd): Pp e ∉ I Arb(G).
- •Arb' = Arb(G) e' + e (unde e' o muchie similară cu e).
- •Arb'= arbore de acoperire.
- •Cost(Arb') < Cost(Arb) → Arb nu este arbore minim.

AMA

- Bazaţi pe ideea de muchie sigură se identifică o muchie sigură şi se adaugă în AMA.
- 2 algoritmi de tip greedy:
  - Prim: se pornește cu un nod și se extinde pe rând cu muchiile cele mai ieftine care au un singur capăt în mulțimea de muchii deja formată (Proprietatea 2). Algoritmul este asemănător algoritmului Dijkstra.
  - Kruskal: iniţial toate nodurile formează câte o mulţime şi la fiecare pas se reunesc 2 mulţimi printr-o muchie. Muchiile sunt considerate în ordinea costurilor şi sunt adăugate în arbore doar dacă nu creează ciclu (Proprietatea 1).

Algoritmul lui Prim

Prim(G,w,s)

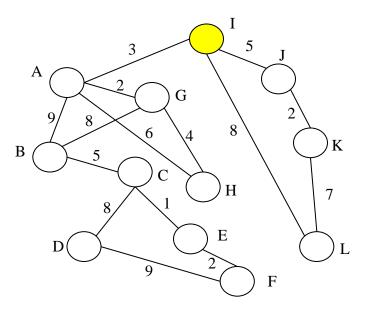
Implementare în Java la [4] !

- $A = \emptyset // AMA$
- Pentru fiecare (u ∈ V)
  - d[u] = ∞; p[u] = null // iniţializăm distanţa şi părintele
- d[s] = 0; // nodul de start are distanța 0
- Q = constrQ(V, d); // ordonată după costul muchiei
   // care unește nodul de AMA deja creat
- Cât timp (Q != ∅) // cât timp mai sunt noduri neadăugate
  - u = ExtrageMin(Q); // extrag nodul aflat cel mai aproape
  - A = A ∪ {(u,p[u])}; // adaug muchia în AMA
  - Pentru fiecare (v ∈ succs(u))
    - Dacă d[v] > w(u,v) atunci
      - d[v] = w(u,v); //+ d[u] // actualizăm distanțele și părinții nodurilor
      - p[v] = u; // adiacente care nu sunt în AMA încă
- Întoarce A {(s,p(s))} // prima muchie adăugată

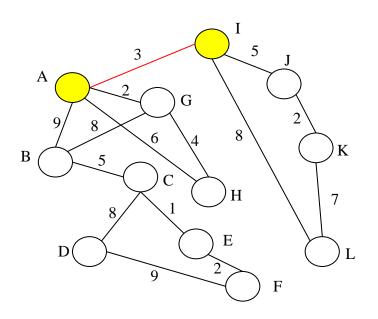
Exemplu (I)

Pornim din I

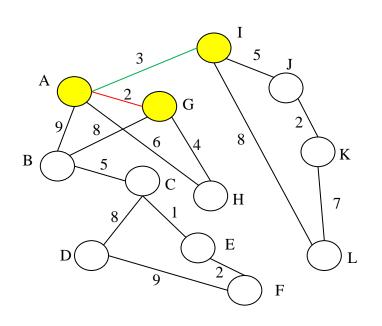
Q: A(3), J(5), L(8),
B(∞), C(∞), D(∞), E(∞),
F(∞), G(∞), H(∞), K(∞)
A

Exemplu (II)

Q: G(2), J(5), H(6),
 L(8), B(9), C(∞), D(∞),
 E(∞), F(∞), K(∞) → G

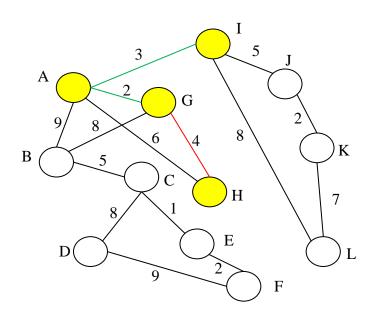
Exemplu (III)

Q: G(2), J(5), H(6),
 L(8), B(9), C(∞), D(∞),
 E(∞), F(∞), K(∞) → G

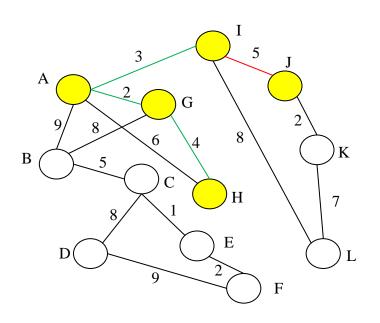
Q: H(4), J(5), L(8),
 B(8), C(∞), D(∞), E(∞),
 F(∞), K(∞) → H

Exemplu (IV)

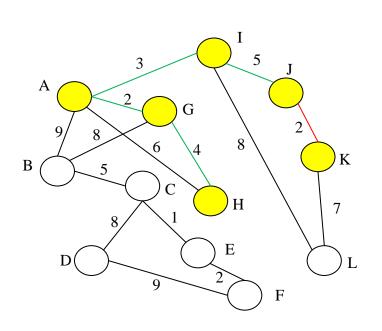
Q: J(5), L(8), B(8),
 C(∞), D(∞), E(∞), F(∞),
 K(∞) → J

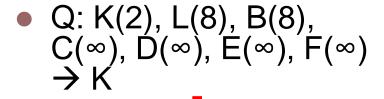
Exemplu (V)

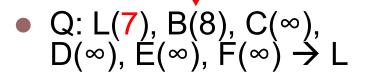

Q: K(2), L(8), B(8),
 C(∞), D(∞), E(∞), F(∞)
 → K

Exemplu (VI)

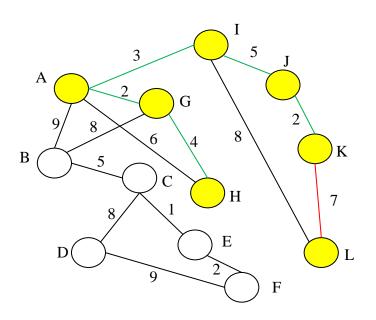

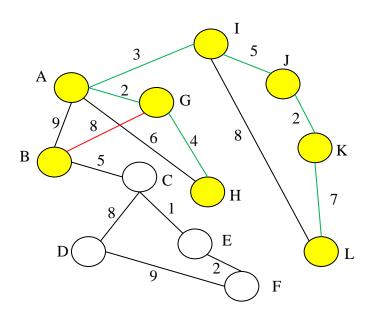

Exemplu (VII)

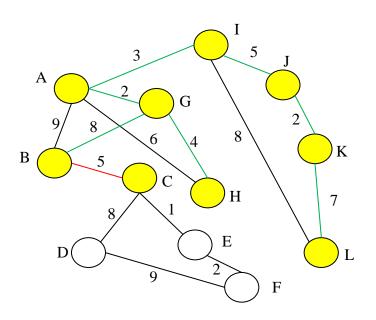
• Q: B(8), $C(\infty)$, $D(\infty)$, E(∞), F(∞) $\rightarrow$ B

Exemplu (VIII)

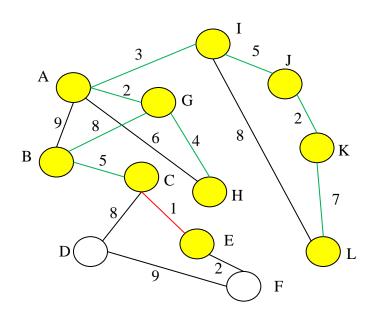
• Q: C(5), D(∞), E(∞), F(∞) $\rightarrow$ C

Exemplu (IX)

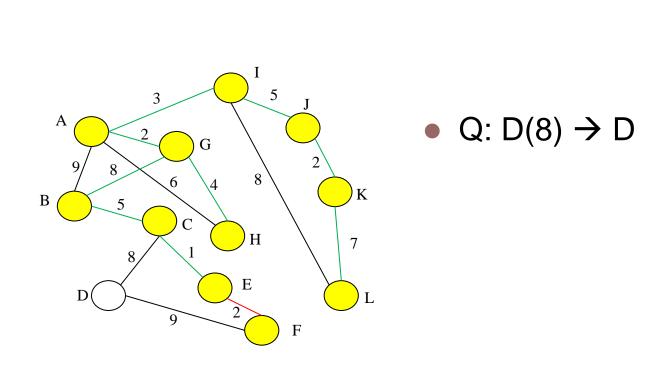
Q: E(1), D(8), F(∞) →
 E

Exemplu (X)

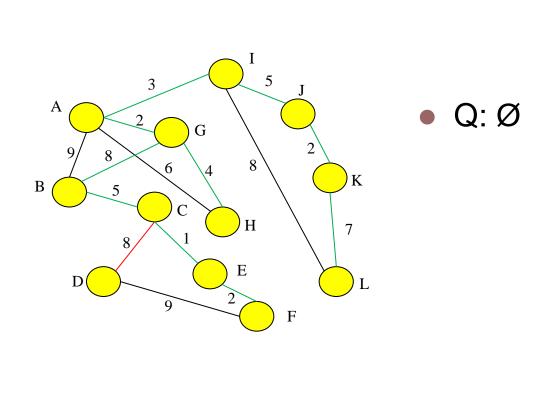

• Q: F(2), $D(8) \rightarrow F$

Exemplu (XI)

Exemplu (XII)

Corectitudine (I)

- 1. Arătăm că muchiile pe care le adăugăm aparțin Arb:
- Dem prin inducție după muchiile adăugate în AMA:
- P₁: avem V' = s, E' = Ø. Adaug muchia (u,s), u = nod adiacent sursei aflat cel mai aproape de aceasta → din Propr. 2 → (u,s) ∈ Arb.
- $P_n \rightarrow P_{n+1}$:
  - S = (V',E') mulţimea vârfurilor şi muchiilor adăugate deja în arbore înainte de a adăuga (u,p[u]).
  - p[u] ∈ V', u ∉ V'; (u,p[u]) are cost minim dintre muchiile care au un capăt în S (conform extrage minim)
  - din Propr. $2 \rightarrow (u,p[u]) \in Arb$

Corectitudine (II)

- 2. arătăm că muchiile ignorate nu fac parte din Arb:
  - d[v] scade tot timpul de-a lungul algoritmului până când v este adăugat în AMA. În momentul adăugării, s-a găsit muchia de cost minim ce conectează nodul v la AMA;
  - Pp. (u,v) a.î. Arb(u) = Arb(v)
    - → (u,v) creează un ciclu în Arb(u) (arborii sunt aciclici) fie ciclul format din u..x..v și (u,v).
    - w(u,v) = max {w(u',v') | (u',v') ∈ Arb(u)} DE CE?
      - Nodul u i-a fost adiacent nodului v, dar nu a fost ales la niciunul din momentele ulterioare de timp, când au fost parcurse muchiile din u..x..v → (u,v) are costul maxim din ciclu
    - $\rightarrow$ din Propr. 1 $\rightarrow$ (u,v) $\notin$ Arb

Algoritmul lui Prim

Prim(G,w,s)

Complexitate?

- A = Ø // AMA
- Pentru fiecare (u ∈ V)
  - d[u] = ∞; p[u] = null // inițializăm distanța și părintele
- d[s] = 0; // nodul de start are distanța 0
- Q = constrQ(V, d); // ordonată după costul muchiei
   // care unește nodul de AMA deja creat
- Cât timp (Q != ∅) // cât timp mai sunt noduri neadăugate
  - u = ExtrageMin(Q); // extrag nodul aflat cel mai aproape
  - A = A ∪ {(u,p[u])}; // adaug muchia în AMA
  - Pentru fiecare (v ∈ succs(u))
    - Dacă d[v] > w(u,v) atunci
      - d[v] = w(u,v); //+ d[u] // actualizăm distanțele și părinții nodurilor
      - p[v] = u; // adiacente care nu sunt în AMA încă
- Întoarce A {(s,p(s))} // prima muchie adăugată

Reminder Dijkstra (II)

- Dijkstra(G,s)
  - Pentru fiecare (u ∈ V)
    - d[u] = ∞; p[u] = null;
  - d[s] = 0;
  - Q = construiește_coada(V) // coadă cu priorități
  - Cât timp (Q != ∅)
    - u = ExtrageMin(Q); // extrage din V elementul cu d[u] minim
    - // Q = Q {u} se execută în cadrul lui ExtrageMin
    - Pentru fiecare (v ∈ Q și v din succesorii lui u)
      - Dacă (d[v] > d[u] + w(u,v))
        - d[v] = d[u] + w(u,v) // actualizez distanţa
        - p[v] = u // și părintele

Complexitate Prim

- Depinde de implementare (vezi Dijkstra)
  - Matrice de adiacență O(V²)
  - Heap binarO(ElogV)
  - Heap FibonacciO(VlogV+E)
- Concluzii
  - Grafuri dese
    - Matrice de adiacență preferată
  - Grafuri rare
    - Heap binar sau Fibonacci

Algoritmul lui Kruskal

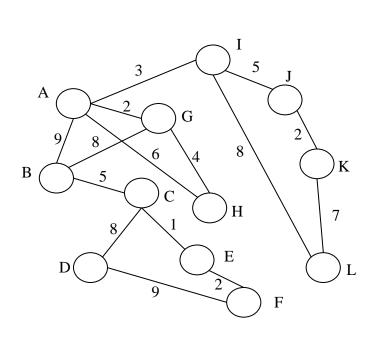
Kruskal(G,w)

Implementare în Java la [4]!

- A = ∅; // AMA
- Pentru fiecare (∨ ∈ V)
  - Constr_Arb(v) // creează o mulţime formată din nodul respectiv // (un arbore cu un singur nod)
- Sortează_asc(E,w) // se sortează muchiile în funcție de // costul lor
- Pentru fiecare ((u,v) ∈ E) // muchiile se extrag în ordinea
   // costului
  - Dacă Arb(u) != Arb(v) atunci // verificăm dacă se creează ciclu
    - Arb(u) = Arb(u) ∪ Arb(v) // se reunesc mulţimile de noduri (arborii)
    - A = A ∪ {(u,v)} // se adaugă muchia sigură în AMA
- Întoarce A

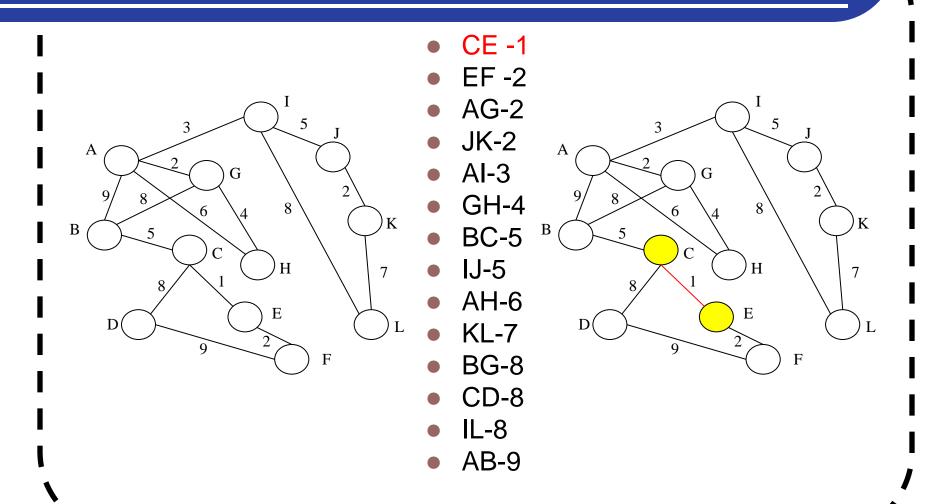
Exemplu (I)

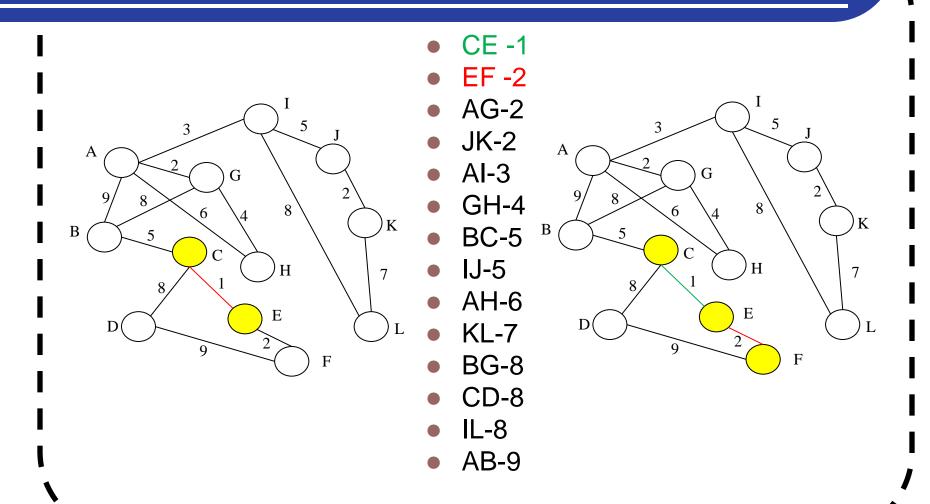
- CE -1
- EF -2
- AG-2
- JK-2
- AI-3
- GH-4
- BC-5
- IJ-5
- AH-6
- KL-7
- BG-8
- CD-8
- IL-8
- AB-9

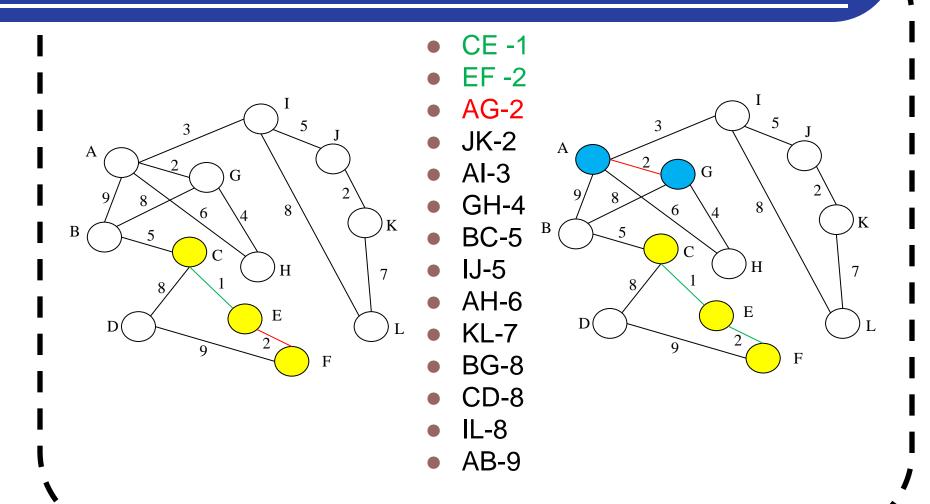
Exemplu (II)

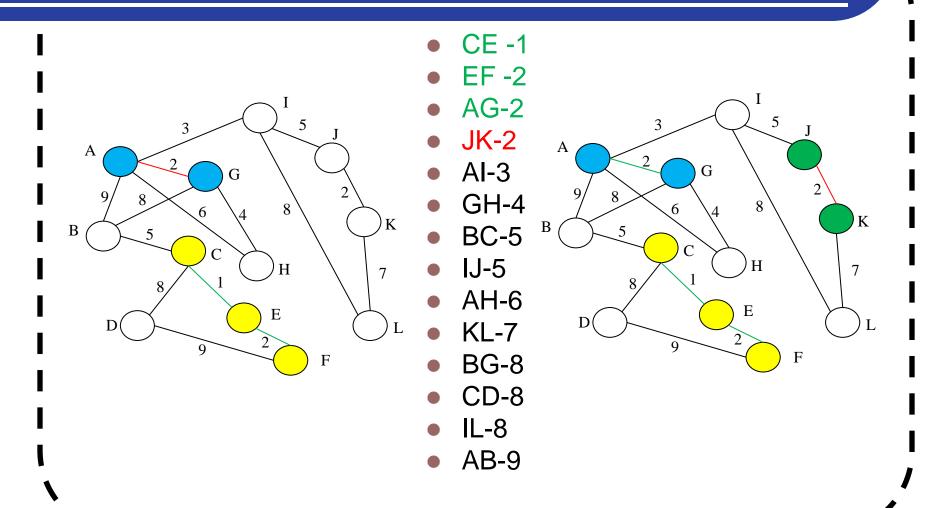
Exemplu (III)

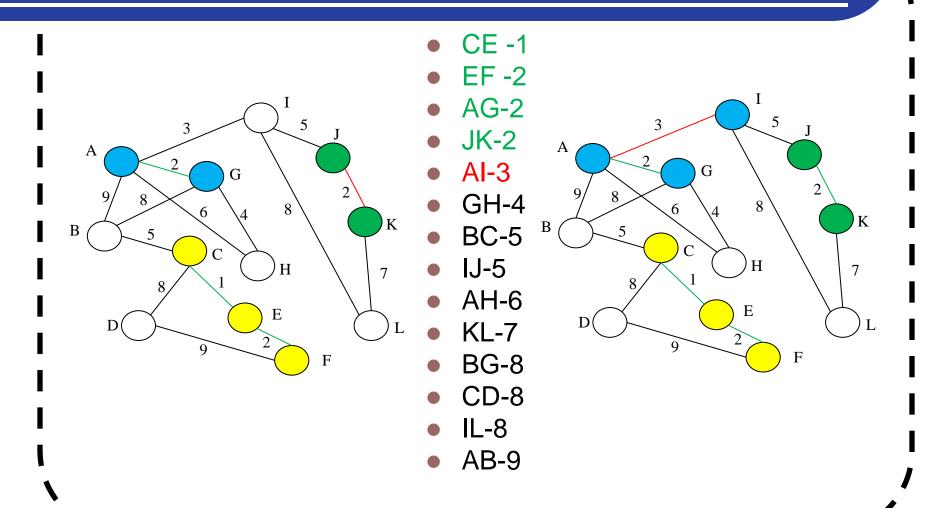
Exemplu (IV)

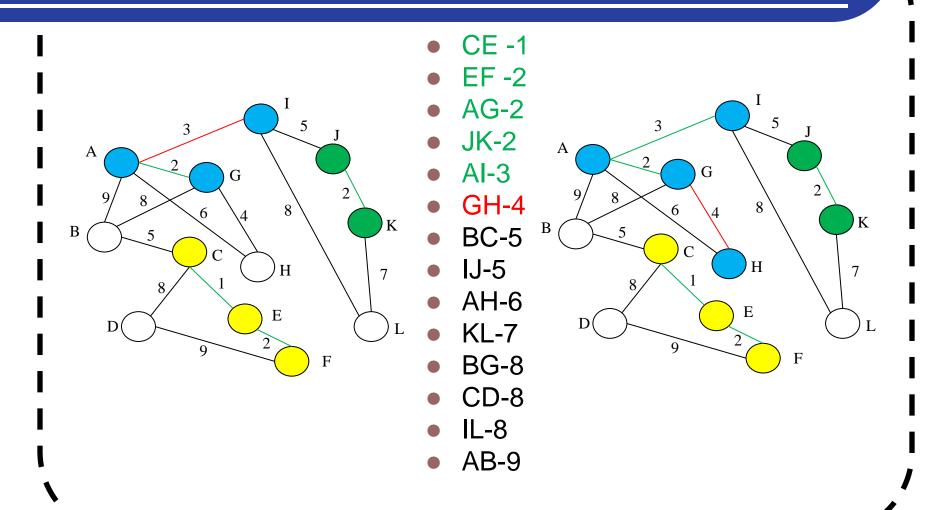
Exemplu (V)

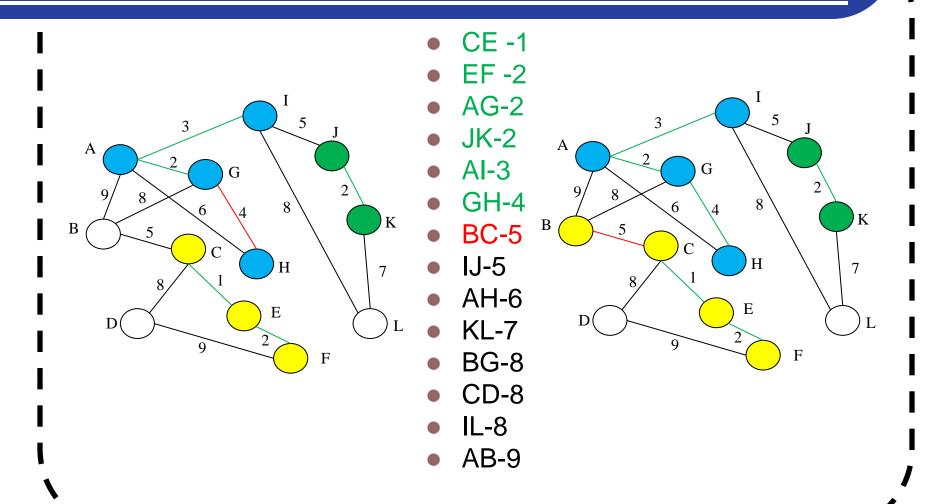
Exemplu (VI)

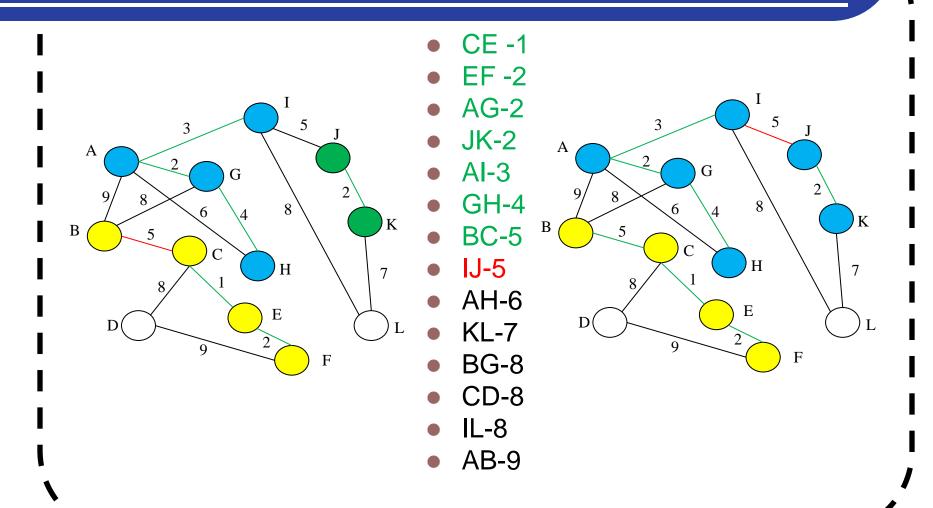
Exemplu (VII)

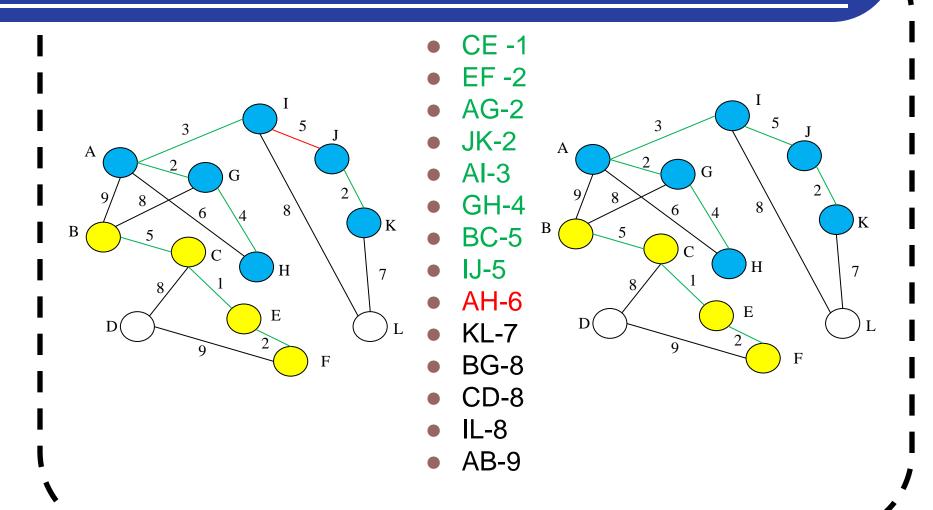
Exemplu (VIII)

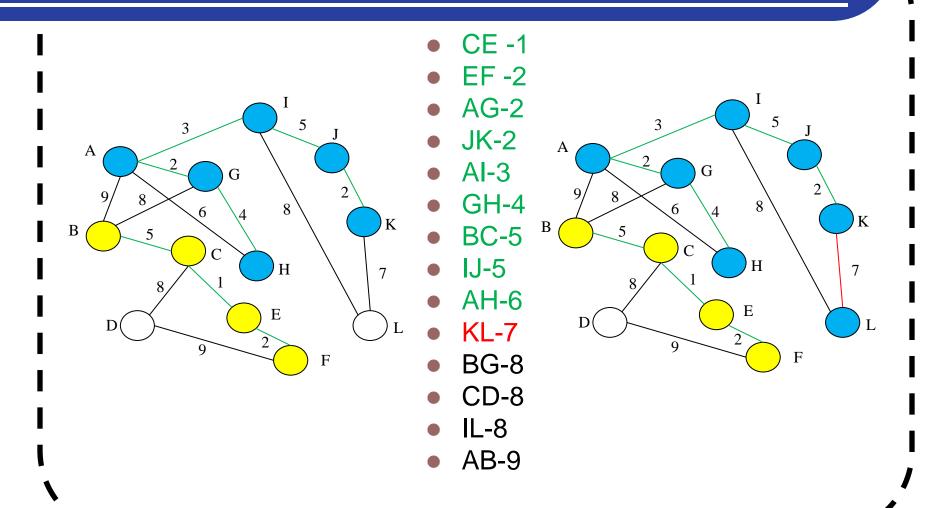
Exemplu (IX)

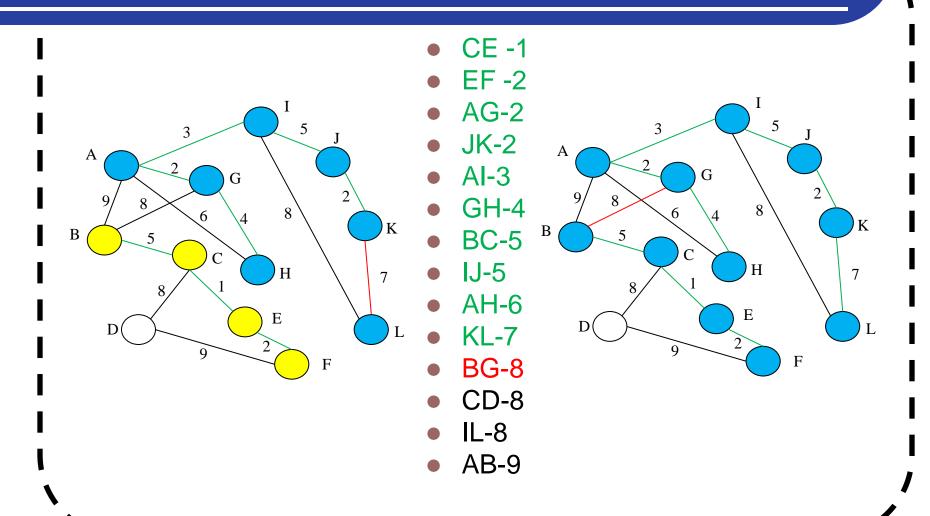
Exemplu (X)

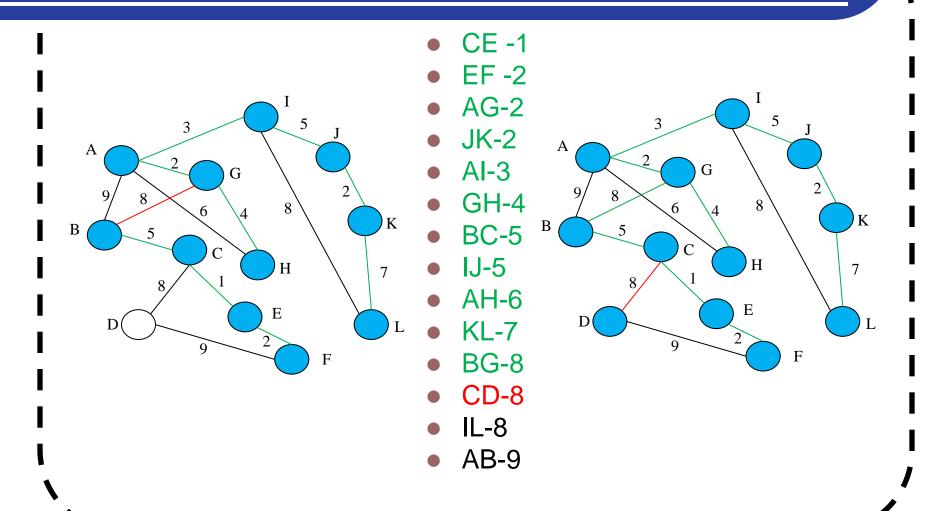
Exemplu (XI)

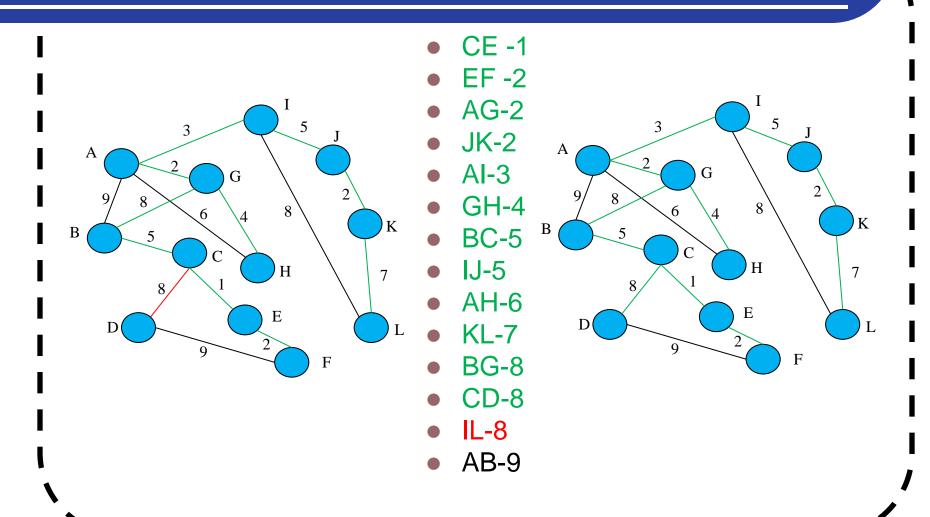
Exemplu (XII)

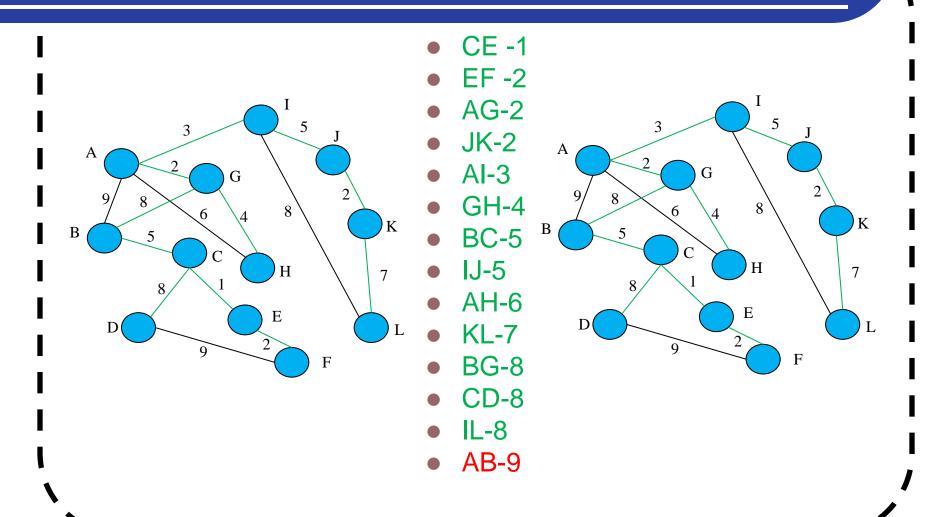
Exemplu (XIII)

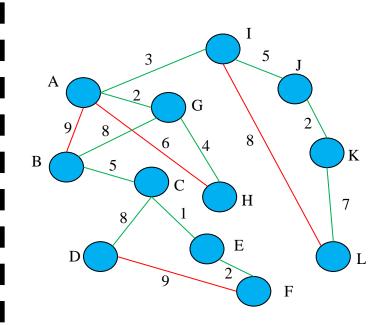
Exemplu (XIV)

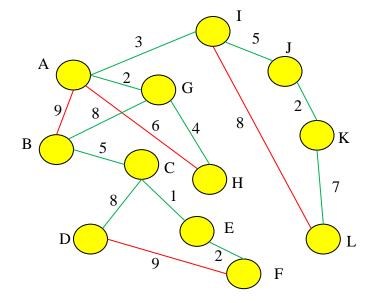

Exemplu (XV)

Comparație Prim - Kruskal

Corectitudine (I)

- 1. arătăm că muchiile ignorate nu fac parte din Arb:
  - Pp. (u,v) a.î. Arb(u) = Arb(v)
    - → (u,v) creează un ciclu în Arb(u) (arborii sunt aciclici)
    - w(u,v) = max {w(u',v') | (u',v') ∈ Arb(u)} (din faptul că muchiile sunt sortate crescător)
    - $\rightarrow$ din Propr. 1 $\rightarrow$ (u,v) $\notin$ Arb

Corectitudine (II)

- 2. arătăm că muchiile pe care le adăugăm aparțin Arb:
- Dem prin inducție după muchiile adăugate în AMA:
- P₁: Avem nodurile u şi v, cu muchia (u,v) având proprietatea
   w(u,v) = min {w(u',v') | (u',v') ∈ E} → din Propr. 2 → (u,v) ∈ Arb.
- $P_n \rightarrow P_{n+1}$:
  - Arb(u) != Arb(v)
  - → (u,v) muchie cu un capăt în Arb(u)
  - (u,v) are cel mai mic cost din muchiile cu un capăt în u (din faptul că muchiile sunt sortate crescător)
  - $\rightarrow$ din Propr. 2 $\rightarrow$ (u,v) $\in$ Arb

Algoritmul lui Kruskal

- Kruskal(G,w)
  - A = Ø; // AMA

Complexitate?

- Pentru fiecare (v ∈ V)
  - Constr_Arb(v) // creează o mulţime formată din nodul respectiv // (un arbore cu un singur nod)
- Sortează_asc(E,w) // se sortează muchiile în funcție de // costul lor
- Pentru fiecare ((u,v) ∈ E) // muchiile se extrag în ordinea
   // costului
  - Dacă Arb(u) != Arb(v) atunci // verificăm dacă se creează ciclu
    - Arb(u) = Arb(u) ∪ Arb(v) // se reunesc mulţimile de noduri (arborii)
    - A = A ∪ {(u,v)} // se adaugă muchia sigură în AMA
- Întoarce A

Complexitate Kruskal

- Elementele algoritmului:
  - Sortarea muchiilor: O(ElogE) ≈ O(ElogV)
  - Arb(u) = Arb(v) compararea a 2 mulțimi disjuncte {1,2,3} {4,5,6} – mai precis trebuie identificat dacă 2 elemente sunt în aceeași mulțime
  - Arb(u) ∪ Arb(v) reuniunea a 2 mulţimi disjuncte într-una singură

 depinde de implementarea mulţimilor disjuncte

Variante de implementare mulțimi disjuncte (Var. 1) – contraexemplu

Mulţimile implementate ca vectori (populară la laborator ☺) – NERECOMANDATĂ ☺

- Comparare (M₁, M₂)
  - Pentru fiecare (u ∈ M₁)
    - Pentru fiecare (v ∈ M₂)
      - Dacă (u = v) Întoarce true
  - Întoarce false

- Reuniune (M1, M2)
  - Pentru i de la length(M₁) la length(M₁) + length(M₂)
    - $M_1[i] = M_2[i length(M_1)]$
  - Întoarce M₁

Complexitate: V²

- Complexitate: V
- numărul de apelări E
- Complexitate totală: E*V²

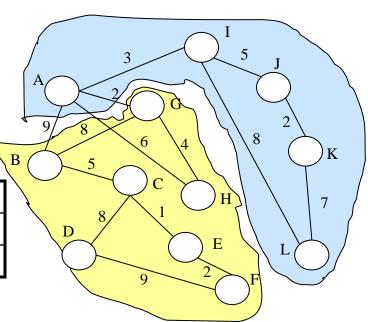

Variante de implementare mulţimi disjuncte (Var. 2) – Regăsire Rapidă

- Mulţimile vectori
- Id vector de id-uri conţinând id-ul primului nod din componentă

А	١.	В	С	О	Ш	L	G	Τ		つ	K	لــا
0	)	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
0	)	1	1	1	1	1	1	1	0	0	0	0

- Arb(u) != Arb(v)
  - Complexitate?
- $Arb(u) = Arb(u) \cup Arb(v)$
  - Complexitate?

Complexitate maximă?

Regăsire rapidă (Complexitate)

- Compararea O(1) // Căutare în vector și verificare dacă au același id
- Reuniunea O(V) // trebuie să modifice toate id-urile nodurilor din una din mulţimi

- Complexitate maximă
  - O(V * E) // E = numărul de reuniuni

Inacceptabil pentru grafuri f mari

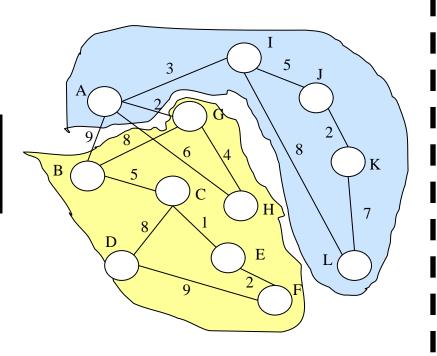
Variante de implementare mulțimi disjuncte (Var. 3) – Reuniune Rapidă

 se foloseşte tot un vector auxiliar de id-uri

Α	В	O	D	Ш	F	G	Ι		つ	K	L
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
8	1	1	2	2	4	1	6	8	8	9	10

 id[i] reprezintă părintele lui i

 pentru rădăcina arborelui id[i] = i

Variante de implementare mulțimi disjuncte – reuniune rapidă

- Comparare (u, v)
  - Verifică dacă 2 noduri au aceeași rădăcină;
  - Implică identificarea rădăcinii:
- Arb(u) // identificarea rădăcinii unei componente
  - Cât timp (i != id[i]) i = id[i];
  - Întoarce i
- Comparare (u, v)

Complexitate?

- Întoarce Arb(u) != Arb(v)
- Reuniune (u,v) // implică identificarea rădăcinii
  - v = Arb(v)
  - id[v] = u;

Reuniune rapidă (Complexitate)

Compararea – O(V) // în cel mai rău caz, am o lista și trebuie să trec din părinte în părinte.

Reuniunea – O(V) // implică regăsirea rădăcinii pentru a ști unde se face modificarea

Optimizarea reuniunii rapide (1)

- Reuniune rapidă balansată
- Se menține numărul de noduri din fiecare subarbore.
- Se adaugă arborele mic la cel mare pentru a face mai puţine căutări -> înălţimea arborelui e mai mică şi numărul de căutări scade de la V la lg V.
- Complexitate:
  - Compararea O(Ig V)
  - Reuniune O(Ig V)

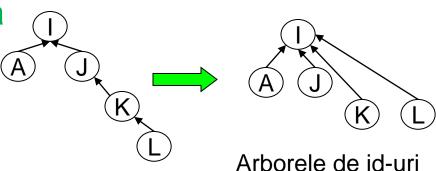
Optimizarea reuniunii rapide (2)

 Reuniune rapidă balansată cu compresia căii:

- Arb(u)
  - **Cât timp** (i != id[i])
    - id[i] = id[id[i]];
    - i = id[i];
  - Întoarce i

 Menţine o înălţime redusă a arborilor.

Arborele de noduri

$$K: id[K] = id[J] = I$$

L:
$$id[L] = id[K] = I$$

Implementare în Java și exemplu la [4]

Complexitate după optimizări

 Orice secvenţă de E operaţii de căutare şi reuniune asupra unui graf cu V noduri consumă O(V + E*α(V,E)).

- α de câte ori trebuie aplicat lg pentru a ajunge la 1.
  - În practică este ≤ 5.
- În practică O(E)

Complexitate Kruskal

 Max (complexitate sortare, complexitate operaţii mulţimi) = max(O(ElogV), O(E)) = O(ElogV)

 Complexitatea algoritmului Kruskal este dată de complexitatea sortării costurilor muchiilor.

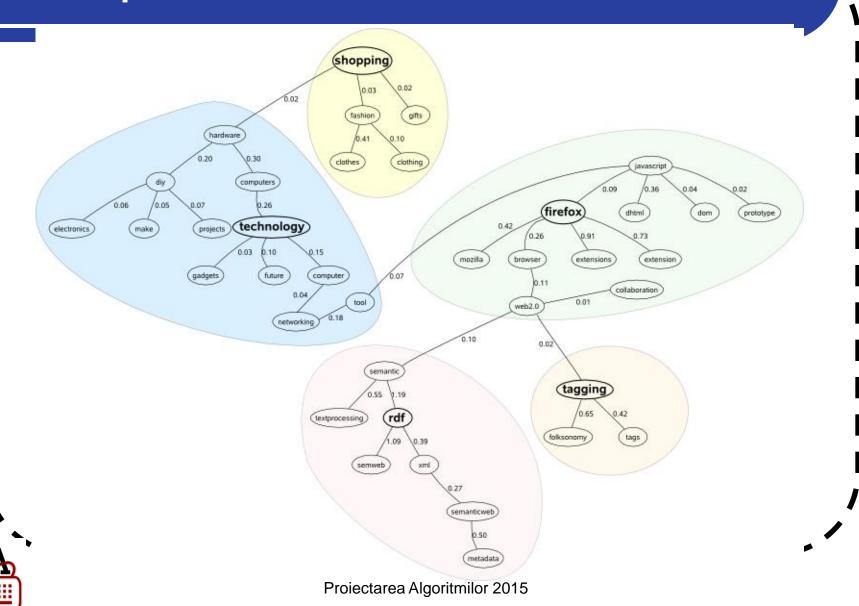

Aplicație practică

- K-clustering
  - Împărţirea unui set de obiecte în grupuri astfel încât obiectele din cadrul unui grup să fie "apropiate" considerând o "distanţă" dată.
- Utilizat în clasificare, căutare (web search de exemplu).
- Dându-se un întreg K să se împartă grupul de obiecte în K grupuri astfel încât spaţiul dintre grupuri să fie maximizat.

Exemplu

Algoritm

 Se formează V clustere (un cluster per obiect).

 Găsește cele mai apropiate 2 obiecte din clustere diferite și unește cele 2 clustere.

Se opreşte când au mai rămas k clustere.

ÎNTREBĂRI?

Bibliografie curs 11

- [1] C. Giumale Introducere in Analiza Algoritmilor cap. 5.6
- [2] Cormen Introducere in algoritmi cap. 27
- [3] Wikipedia http://en.wikipedia.org/wiki/Ford-Fulkerson algorithm

